

а к а д е м і ч н а ПАНОРАМА

Інформаційне видання Національного університету «Києво-Могилянська академія» Грудень 2008

З Новим роком та Різдвом Христовим!!!

Дорогі могилянці!

Ще один рік добігає кінця. Останнім часом здається, що він складається не з 365 днів, а це піби один великий день, який ми проживаємо всі разом.

2008 рік став для Могилянки роком долання перешкод та рішучих кроків уперед. Ми реалізували багато творчих проєктів і, не зважаючи на глобальну кризу :-), маємо ще більше нових ідей на майбутнє.

2009 рік буде роком нових викликів і можливостей як для України, так і для Києво-Могилянської Академії. Адже за умови економічних обмежень, виникає потреба сконцентрувати всю папу енергію на найважливішому. Ми будемо наполегливо і послідовно просуватися в досягненні головної мети – міжнародного визнання, входження до кола кращих університетів світу.

Мудрість і знання старшого покоління Могилянки, енергія і творчий пошук молоді — ось що допоможе нам залишатися найкращими. А бути першим завжди непросто. Наш університет — це велика родина: викладачі і співробітники, студенти і випускники, партнери і працевластці. Даваймо будемо й надалі зберігати відчуття дружнього взаєморозуміння і підтримки. Через усі буревії пронесімо почуття поваги одне до одного. Разом ми досягнемо великих успіхів. Хай мудрість і злагода панують у нашому домі! Здоров'я, віри і наснаги!

Сергій Квіт,
президент НаУКМА

.....
Дорогі Могилянці!

Попри всі можливі кризи, все одно в день Нового року ми віримо, що він буде кращим, радісним, світлим, повним приємних несподіванок і закономірних успіхів.

Любові Вам, щастя, здоров'я.
Ваш **В'ячеслав Брюховецький,**
почесний президент НаУКМА

.....
Рік, що минає, був для нашої наймолодшої кафедри плідним. Він запам'ятовується запровадженням магістерської програми з мовознавства, вагомими науковими і навчальними виданнями, творчим вечором до ювілею нашого колеги - відомого поета, перекладача й педагога Володимира Житника, багатьма іншими здобутками і добрими справами. Наступний 2009-й рік обіцяє бути не менш успішним. Запорукою цьому є обдаровані студенти, які постійно стимулюють до професійного зростання, високий творчий потенціал колег і сприятливі умови для здійснення задуманого. Я щиро бажаю всім могилянкам бути гідними наших славних традицій і нинішнього корпоративного духу, задавати тон у формуванні прогресивних ідей і національної еліти, постійно мати натхнення для нових звершень.

З Новим роком і Різдвом Христовим!
Завідувач кафедри загального і слов'янського мовознавства
Василь Лучик

.....
Наближається до завершення 2008 рік. Для нас усіх він був сповнений труднощів і випробувань. Але я з радістю переконаюсь, що Могилянка зуміла зберегти той неповторний дух внутрішньої свободи і товарищескості, яким давно славиться. Спільна турбота про рідний університет, спільна справа, якою є для всіх могилянців сам університет, як і раніше, об'єднує студентів та викладачів. Могилянці певгомно доводять, що здатні не тільки берегти славу свого Університету, а й примножувати її.

Дозвольте мені від себе особисто, а також від імені усіх співробітників Центру європейських гуманітарних досліджень та видавництва "Дух і літера" привітати все могилянське товариство з прийдешніми зимовими святами. Допитливості і натхнення вам усім у безупинній справі навчання і пізнання. Особливо ж в передчутті великої Новини, про яку скоро дізнається світ, бажаю радості і світлих надій кожному особисто. Нехай особисті сподівання кожного доповнять собою велике сподівання всього світу на оновлення.

Хочеться додати до привітання слова косядки — свідчення про ту Новину, на яку ми всі чекаємо:

*Весела світу новина —
Христос родився, бо Діва родила сина!
З неба ангельські гласи.
Христос родився, славят Бога во всі часи.
Убогіє пастирі,
Христос родився, славят Бога і ниніше.
Свят, свят Господь Бог зывають.
Христос родився, творця світу величаш.*

Щиро ваш **Костянтин Сігов,**
директор Центру європейських гуманітарних досліджень

У нашому випуску:

**Якого диплома
прагнути?**

Стор. 2-3

Сценарії генія

Стор. 4

**Україна — Перу:
подорожні міркування
на наукові теми**

Стор. 5

Уроки кооперації, або Про те, як сподобити приємне з корисним

Стор. 6

Актуально

Більшість сучасних студентів в Україні переконані, що вчать не заради «папірця», про який вже нібито давно не питають роботодавці. Хоча, насправді, авторитет університету, котрий закінчив один із претендентів на посаду, може стати вирішальним фактором, завдяки якому саме йому віддадуть перевагу перед випускниками з інших вишів.

Також на диплом звертають увагу і представники закордонних університетів, що пропонують гранти та стипендії найкращим випускникам, наприклад, з пострадянських країн. Треба зауважити, що для західноєвропейських університетів, таких як Кембридж, Оксфорд, Гарвард чи Стен-

Кієво-Могилянської академії. Про різницю між державним і могилянським дипломом розповідає Сергій Квіт, президент НаУКМА:

«Диплом НаУКМА характеризує випускника не тільки з боку активності в навчальному та науковому процесі, але й окреслює його здобутки поза університетськими аудиторіями. Переважна більшість випускників нашого університету творчо мислять, здобули досвід командної роботи та практичні навички, не бояться брати на себе відповідальність, мають активну життєву позицію. Наявність (чи відсутність) диплома НаУКМА враховують понад 150 наших партнерів-роботодавців, серед яких: Делойт, Драгон Капітал, Ернст енд Янг, Бритіш Америкен Тобакко Україна, FOYIL FINANCIAL, Henkel Ukraine та ін.

Однак у зв'язку з запровадженням зовнішнього незалежного оцінювання перед НаУКМА поставлено вимогу скасувати унікальну систему прийому. Хоча варто враховувати, що ЗНО створене саме завдяки позитивному досвідові тестування НаУКМА, що нараховує 17 років (з 1992 року). Тож оскільки відмова від могилянської системи прийому може непередбачуваним чином вплинути на образ, «обличчя» спудея НаУКМА, з 2009 року ми запроваджуємо добровільне тестування і продовжуємо пошук оптимального способу відбору нашого абітурієнта».

житті, у студентських акціях, заходах, проєктах, в діяльності студентських осередків, реалізуються теоретичні знання і навички, отримані студентами на лекціях і семінарах.

Коли ми спілкуємося з роботодавцями, вони говорять про те, що, звичайно, звертають увагу на рівень освіти, обсяг засвоєних знань. Але у наш час, коли людина має навчатися протягом всього життя, роботодавець звертає увагу також і на те, чи вміє людина швидко реагувати на виклики сьогодення, чи готова виконувати правила корпорації, чи вміє працювати в команді, засвоювати нові навички та знання. Завжди присмачує, що всі, хто працював з нашими випускниками, відзначають їхню здатність до різних видів діяльності, вміння «проектно» мислити, брати на себе відповідальність. Саме на активізацію всіх знань і вмінь, якими володіє конкретна особистість, скерована вся діяльність Академії.

Активність студента – це одна з умов отримання диплому. На першому курсі наші вступники підписують корпоративну угоду і таким чином беруть на себе відповідальність не лише сумлінно вчитися і виконувати правила університету, а ще й своїми проєктами та науковими здобутками робити «внесок у розбудову НаУКМА». Враховуючи зміну правил вступу з 2009 року, додатковою умовою для отримання диплому НаУКМА

Якого диплома прагнути?

форд, диплом університету є не навіслю, а обов'язком, адже на Заході просто не існує такого поняття, як «державний диплом». Кожен університет має власний диплом, і вага цього диплому на ринку працевлаштування залежить від ваги університету в суспільстві. Університет, видаючи диплом, розписується у власній якості за надані освітні послуги. Тому наявність диплому гарантує, що випускник легко знайде з ним на ринку праці гарну роботу. Між університетами існує певна конкуренція, що є абсолютно нормальною, адже без конкуренції не відбувається розвитку ані науки, ані освіти.

Проте в Україні хтось вважає, що достатньо просто перекласти державний диплом англійською мовою, щоб таким чином надати йому статусу диплома «міжнародного зразка», хоч такого поняття взагалі не існує у світі. Міжнародною спільнотою визнаються і цінуються дипломи тих навчальних закладів, котрі знапі своїми давніми традиціями, високими вимогами до рівня викладання, потужними науковими школами, багаторівневими критеріями оцінювання здобутків студентів та викладачів. Гарвард, Оксфорд, Сорбонна – це університетські «бренди», які не потребують додаткових підтверджень чи допоміжних статусів.

Оскільки поняття «державного диплома» також відсутнє в Європейському освітньому колі, в Кієво-Могилянській Академії від самого відродження вирішили надавати випускникам, окрім державного свідоцтва про повну вищу освіту, також диплом

Якщо диплом державного зразка видають кожному випускнику, то для отримання «могилянського» диплома студентові замало тільки вчитися без двійок. Про особливості диплома Кієво-Могилянської академії говорить *Олена Третякова, помічник президента НаУКМА з питань корпоративного управління:*

– Чому виникла ідея видавати окремі «могилянські» дипломи, адже в державному дипломі обов'язково зазначається виш, тож «брендовість» університету зберігається?

– Ідея окремого диплома виникла ще від самого відродження КМА. Спочатку як данина давній традиції і наслідування традиції сучасних європейських університетів. Перші кілька випусків автоматично отримували диплом державного зразка та диплом Кієво-Могилянської академії, виготовлений «під старовину». Але з часом сформувалися критерії, за якими видається «могилянський» диплом. З'явився «диплом НаУКМА з відзнакою». І сьогодні вже не всі випускники НаУКМА отримують обидва дипломи (державний і «могилянський»).

– Отже, для того, щоб отримати Диплом НаУКМА, треба виконати якісь особливі вимоги?

– Так, адже наш університет, як, напевно, і кожен інший, має свої особливості, традиції, вимоги до співробітників та студентів. Навчальний процес в НаУКМА розглядається як цілісна система, в якій поєднуються навчання і позанавчальна діяльність студентів. Саме в позанавчальному

буде також складання могилянського тестування у додаток до сертифікатів тестування зовнішнього.

– Що включає в себе поняття «внеску в розбудову НаУКМА»?

– Ми бачимо свій університет як мікромодель держави. Щоб будь-яка держава розвивалася і міцнішала, кожен має, в міру своїх можливостей, робити щось корисне для всієї громади. Тому щорічний внесок студента в розбудову НаУКМА може бути зараховано за: високий навчальний рейтинг; перемоги у конкурсах, олімпіадах; участь у наукових конференціях; участь у діяльності студентських осередків, організацій; участь у заходах, що їх проводять органи студентського самоврядування; досягнення у спортивних змаганнях; стажування у підрозділах університету; участь у проєктах наукових центрів. І це ще не весь перелік можливостей, з яких сам студент може обирати ті види діяльності, які йому найбільш цікаві або потрібні.

– Наскільки мені відомо, існує також і грошовий внесок?

– Грошовий внесок існує тільки як «стимулюючий». Якщо студент не був активним у будь-який спосіб із вищеперерахованих, тоді він може сплатити гроші. Але багаторічний досвід свідчить, що більшість студентів прагнуть скористатися саме можливістю набуття практичних навичок і додаткових знань під час діяльності у студентських проєктах або роботи в підрозділах Академії, тому виконують вимоги щодо внеску у формі різноман-

нітної діяльності. Участь в такій студентській організації як, наприклад, ЕкоКлуб «Зелена хвиля» або в команді студентського радіо чи газети, стане вагомим записом у резюме; а стажування в підрозділах Академії забезпечить досвід офісної роботи, ознайомлення з документознавством.

— *Києво-Могилянська академія, окрім визначених Міністерством освітніх послуг, надає студентам додаткові можливості навчання, працевлаштування, творчого розвитку за рахунок власних ресурсів Академії. Чи позбавлять студентів, котрі не захотіли стати членами могилянської корпорації, цих додаткових пільг?*

— Звичайно, ті, хто не бажає брати на себе додаткові зобов'язання, хто не вважає себе членом нашої спільноти, позбавляє себе певних можливостей, які надає корпорація своїм членам. Адже в Києво-Могилянській Академії функціонує, наприклад, потужний центр працевлаштування, який допомагає студентам знайти роботу на неповний робочий день під час навчання: зорієнтуватися на ринку праці після випуску; організовує ярмарки кар'єри. Окрім того, протягом року центр пропонує багато тренінгів, до яких залучаються менеджери провідних компаній, котрі під час тренінгу представляють свою компанію, розповідають про її вимоги, а разом з тим і пропонують певні вакансії. Кількість учасників таких тренінгів завжди обмежена: коли 40 чоловік, коли 70 чи 100. Відповідно, студенти, що не є членами корпорації, запрошуватимуться в останню чергу, якщо будуть вільні місця.

Також в НаУКМА працює міжнародний відділ, який в нашому університеті надає більше різноманітної інформації та послуг, ніж це визначено стандартними нормативними документами. Пошук програм, організація зустрічей з представниками міжнародних освітніх програм та фондів, допомога при оформленні документів та отриманні рекомендацій — це додаткові послуги, першочергове право на отримання яких є також тільки у тих, хто є членом могилянської корпорації. Що ж до надання рекомендацій кафедрами (для вступу в Магістеріум, навчання за кордоном, участі у міжнародних форумах, конференціях) також будуть запроваджені певні застереження щодо студентів, котрі не склали вступного тестування, не підписували угоди (тобто, не висловили бажання стати членами академічної корпорації). Такі студенти не зможуть також користуватися послугами кредитної спілки НаУКМА; очолювати проекти, котрі фінансуються Міжнародним благодійним фондом відродження КМА; отримувати рекомендації на гранти та стипендії Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів та внутрішні премії; бути обраними в органи студентського самоврядування всіх рівнів.

— *Навіщо ж тоді, наприклад, складати вступне могилянське тестування майбутнім контрактикам, адже вони все одно платять за усі загальні та додаткові ресурси Києво-Могилянської Академії?*

— Тому що «бюджетне» замовлення певною мірою регулюється державою, а контрактиків університет собі обирає сам. При розгляді документів контрактиків ми будемо враховувати, чи пройшли вони наше тестування, чи лише принесли сертифікат.

— *Але чи справедливо пропонувати абітурієнтам, виснаженим випускним II класом, підготовчими курсами, репетиторами, зовнішнім тестуванням, додатковий стрес у вигляді могилянського тесту?*

— Ми переконані, що буде не зовсім справедливо тоді, коли до НаУКМА потраплять абітурієнти, які не до кінця усвідомили особливості цього закладу, не зовсім готові до досить складних умов навчання. Сьогодні, коли подавати документи можна у будь-яку кількість навчальних закладів, ми можемо втратити тих абітурієнтів, що йдуть до нас вмотивовано. Саме такі студенти і сприяють формуванню тієї «особливої» атмосфери, якою славиться наш заклад. Ми зацікавлені в студентах, котрі хочуть вчитися не будь-де, аби тільки диплом отримати, а саме в Києво-Могилянській Академії.

А могилянське тестування не таке вже й стресове, як здається, тим більше, що у часі воно не збігається із зовнішнім. Умови проведення цілком комфортні: за три години складаєш тест, а через кілька годин ввечері вже одержуєш результат. Сьогодні існує загроза, що старшокласники зосередяться тільки на профільних для себе дисциплінах і перестануть вчити «не профільні» літературу, історію, географію, біологію тощо. Проте шкільна програма передбачає засвоєння початкових знань з різних дисциплін, що є нормою для кожної освіченої людини. «Могилянський» тест розрахований на тих, хто знає трошки більше обраної спеціальності і справді сумлінно вчився у школі. До нашого тесту включені також питання з історії Києво-Могилянської академії, відповіді на які зовсім не складно тим, хто добре знає історію України і хоч трохи цікавився історією навчального закладу, до якого справді хотів би потрапити.

— *За що ще, окрім не складання могилянського тесту при вступі, студента можуть позбавити диплому НаУКМА?*

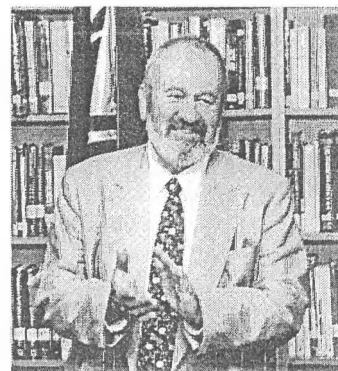
— Диплом НаУКМА не видається, якщо студент має середній бал за весь час навчання нижче 76 (вчився на самі трійки); якщо він має декілька доган за порушення правил внутрішнього розпорядку. Позбавляємо диплому НаУКМА, коли студент не виконував «Положення про внесок студентів в розбудову НаУКМА», тобто не використовував можливостей набути практичного досвіду у різних видах діяльності. Рішення про видачу дипломів НаУКМА приймає рада факультету за поданням випускової кафедри. У нас маленький заклад і в кожному випадку існує індивідуальний підхід.

Зауважу, що принаймні всі 150 провідних компаній, що співпрацюють з нашим центром працевлаштування знають про особливості дип-

лома НаУКМА, тому його відсутність для кожного роботодавця вже буде певним сигналом, що, попри наявність державного диплому (який ми не можемо не видати, якщо студент опанував навчальну програму), університет додаткових рекомендацій щодо саме цього випускника не дає.

Коли ми опитуємо першокурсників, хто їм порадив вступати до НаУКМА, на першому місці опиняються випускники та студенти Академії, далі — батьки, родичі та ін. Нам приємно констатувати, що в НаУКМА навчаються вже сім'ями: спочатку брат, потім сестра... Нещодавно один студент розповідав мені, як він радив своїй сестричці почитати певні книги, котрі можуть знадобитися їй при вступі в Академію. На моє запитання, на який же факультет вона вступатиме, він відповів: «Ще не знаю, їй тільки 10 років...».

Підготувала Юлія Морозюк,
ФГН-4

Коментар В'ячеслава Брюховецького, почесного президента НаУКМА.

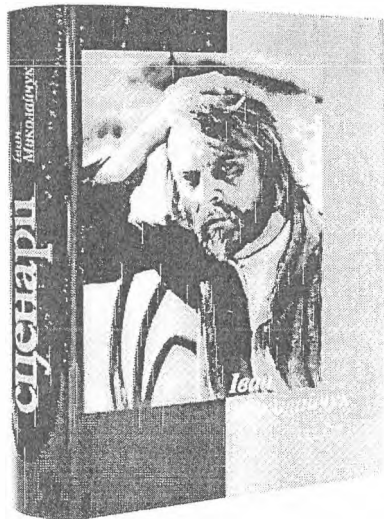
НаУКМА — це наразі єдиний університет в Україні, який, крім державного диплома, видає свій. Перший диплом у нас видано в 1995 році. Але виникає питання: в чому, власне кажучи, сила цього диплому і що він дає? Адже юридично він не має такого великого значення, бо здобувається державний диплом, і цей диплом має більшу правничу силу.

Але річ у тому, що дипломи в усьому світі, на відміну від України, видаються не загальні, а диплом конкретного університету. І, між іншим, випускники дуже гордяться цими дипломами. І це, між іншим, перед університетом ставить завдання — цінність цього диплому не може бути здевальвована.

Цей диплом видається окремим спеціальним рішенням Вченої Ради, видається тільки тим, хто підписував корпоративну угоду — це обов'язкова умова — і тим, хто виконав усі інші вимоги. Роботодавці колись казали мені, що коли до них звертаються у пошуках роботи випускники Києво-Могилянської академії, то дуже багато керівників відповідають: добре, покажіть мені диплом НаУКМА. І якщо цей диплом справді є, то це вже свідчить про «знак якості», і таку людину, кажуть, можна брати навіть без інтерв'ю.

Подія

«Я більше не знаю національного народного генія... До нього це був Довженко», — колись сказав про Миколайчука Сергій Параджанов. Дійсно, вазко знайти людину, яка б так гармонійно втілювала в своїх ролях образ справжнього українця. Герой Івана Палійчука з «Тіней забутих предків» є, мабуть, найбільш чут-

Сценарії генія

тливим та поетичним за усю історію українського кіно.

Саме ця роль в повній мірі відкрила світові Миколайчукову глибину та виразність. Ця стрічка свого часу стала справжнім вибухом у радянській пустелі. З історії ми пам'ятаємо події, що сталися на прем'єрі фільму в кінотеатрі «Україна», такою ж революційною судилося стати і картині. Вона зламала всі стереотипи та канони, що панували тоді в кіномистецтві, вперше було відтворено усю глибину та неповторність українського Прикарпаття та врешті, на прикладі Іванка, було показано світові, ретельно заховану радянською владою, українську душу. Багато в чому саме завдяки Івану Миколайчуку «Тіні забутих предків» потрапили в перелік двадцяти найкращих фільмів світу.

60-70-ті можна сміливо назвати епоєю Миколайчука, адже майже не було стрічок, в яких би він не брав участі. І навіть, якщо отримував не головну роль, образ запам'ятовувався, вирізнявся з-поміж інших своєю відчайдушністю та нестримною вразливістю, він запалював та пробуджував... Проте радянська влада зрозуміла, якій «шкідливий» вплив може здійснити творчість Миколайчука на населення України, та поставила смертельне на той час тавро — «націоналіст».

Без сумніву, партійне керівництво

боялось «народного генія», боялось насамперед через його здатність за допомогою поетичного кіно розбудити душу народу, зіграти на потаємних його струнах та, зрештою просто, показати його ідентичність, своєрідність. Проте, як сказав отець Андрій Власенко: «Миколайчукові написано було дзвеніти і палати, і нікому не вдалося його стишити і загасити».

Так, не вдалося згасити, і яскравим свідченням того став вихід у 1979 році стрічки, у якій Іван Миколайчук проявив себе повною мірою вже як сценарист, режисер і навіть як композитор, це — «Вавилон XX». Ефект від фільму був вражаючий. В кінокартині описувались події перших років колективізації, але така, здавалося б, буденна та «громіздка» тема не стала на заваді польоту фантазії молодого режисера, який, разом із Василем Земляком, співавтором стрічки, визначив жанр стрічки як «романтична небилісія».

Цей, а також такі відомі сценарії, як «Білий птах з чорною ознакою», «Відлюдько», «Украдене щастя» та інші знайшли своє місце в книжці, упорядкованій дружиною Івана — Марією, *«Іван Миколайчук. Сценарії»* (Мико-

лайчук І. Сценарії / упорядник М. Є. Миколайчук; вступ. ст. Л. І. Брюховецької. — К. : Ред. журн. «Міжнародний туризм», 2008. — 544 с.: іл.). У книжці найповніше представлено літературні й режисерські сценарії та заявки на сценарії легендарного українського актора, режисера Івана Миколайчука (1941–1987) — митця, який став національним символом покоління. Збірка містить усі його твори — від найперших проб пера до серйозних робіт, у тому числі в співавторстві з відомими письменниками й режисерами. Це дає змогу оцінити багатогранність інтересів людини із глибоким художньо-філософським поглядом на життя, простежити еволюцію видатної особистості.

Презентація цього видання відбулася 17-го грудня в Кисво-Могиллянській академії в Галереї мистецтв ім. Олени Замостян. Захід зібрав чимало відомих особистостей та просто цікавих людей, яких об'єднувало спільне минуле та спогади про великого Майстра. Презентація розпочалась із показу першої частини фільму спогадів про Івана Миколайчука: інтерв'ю тих, із ким працював, кадри з фільмів, портрети та фотографії «народного генія», — все це поглинуло присутніх у його поетичний світ. Далі відбулося освячення отцем Андрієм Власенком згадуваної книги та компакт-диску «Буковина». Таке зворуш-

ливе продовження зробило атмосферу вечора ще більш невимусненою та дружньою. Загалом все, що відбувалось в рамках цього заходу, нагадувало скоріше теплу родинну зустріч, коли старше покоління ділиться спогадами з молодим, ніж офіційну презентацію.

Головними учасниками події стали Олександр Горобець, головний редактор журналу «Міжнародний туризм», який сприяв виходу в світ книги, дружина Івана Миколайчука — Марія Миколайчук (або як її по-сімейному називали Марічка), Лариса Брюховецька, автор рецензії до книги, та представник Мініюсту, В'ячеслав Таранок. Думаю не варто навіть і казати з якою любов'ю та трепетом згадували вони і самого Івана і його безсмертні твори.

Далі слово брали люди, які перетинались із Миколайчуком або безпосередньо на знімальному майданчику, або в інших мистецьких колах. Так Лесь Сердюк з притаманною лише йому іскрою та іронією розповідав про цікаві моменти, які виникали під час зйомок «Вавилону XX», та щиро дивувався, як режисер, відходячи від написаного сценарію, відчував, що і як необхідно знімати. До речі, саме пану Лесю ми завдячуємо, що сценарій «Украдене щастя» увійшов до збірки, бо єдиний екземпляр залишився тільки в нього.

Іван Драч як поет висловлював захоплення тим, як Миколайчук, письменником не будучи, «грався зі словом»: «Слово любило Івана Миколайчука, а Іван Миколайчук любив слово». Як то кажуть «на десерт» на присутніх чекав виступ славетного тріо «Золоті Ключі». Марія Миколайчук, Ніна Матвієнко, Валентина Ковальська протягом двадцяти хвилин чарували своїм дійсно золотим співом та виконували всіма улюблені пісні такі, як «Шабелина». Після цього відбувся показ другої частини фільму спогадів про Івана Миколайчука та частування гостей.

Дуже хотілося б, щоб такі заходи проходили частіше і зацікавлювали ще більшу аудиторію, адже зараз, як ніколи відчувається нестача в українському кіно високого гатунку, і, можливо, звернення поглядів до сценаріїв, образів, поезики Майстра поверне нашим фільмам ту глибину та виразність, яка була в епоху Миколайчука.

Книжку сценаріїв І. Миколайчука можна придбати в редакції журналу, що розташована в приміщенні "Кисво-Могиллянської Академії": Київ, вул.Сковороди, 2, 1 корпус, к.216, тел. 425-60-96.

ktm@ukma.kiev.ua

Євген Савватєєв,
студент НАУКМА

Рефлексії з приводу

З 24 до 26 листопада цього року в Перу в Лімі проходив Міжнародний гуманітарний конгрес, на який мене запросили перуанські колеги. З одного боку, я був доповідачем у секції теорії літератури, а з іншого, учасники Конгресу попросили мене взяти участь у роботі круглого столу, на якому обговорювалися питання національної ідентичності територій, які довгий час перебували в імперській залежності. Мене запросили, щоби почитати про Україну та українську соціально-гуманітарну ситуацію, про досвід долати постімперського колонізаційного минулого, а власне, про досвід його не-долан-

Україна — Перу: подорожні міркування на наукові теми

ня... Як не парадоксально, але Латинську Америку зацікавила ситуація в Україні. Здається, ми в Україні мало знаємо про те, яким є життя Перу. Натомість перуанська інтелектуальна еліта знає про проблеми української спільноти, і це при тому, що на території Перу немає жодної зареєстрованої української громади.

Проте між Україною та Перу останнім часом утворився міцний духовний зв'язок. На початку 2008 року в Київ завітав екс-президент Перу Александр Толедо, який мав виступ у стінах Києво-Могилянської академії на тему: «Демократія, бідність та розвиток в світі сьогодні» А. Толедо — перший президент Республіки Перу, який посів цей пост у результаті демократичних президентських виборів, а ще — він представник корінного індійського населення.

Під час мандрівки до Перу я згадував візит Толедо, який у своїй промові в Могилянці заторкав різні соціально-політичні питання, але всю лекцію було підпорядковано одній-єдиній філософії — людина мусить бути лідером, дотримуючись принципу честі, гідності й етики. І немає значення, хто ти є за професією — журналіст чи філософ, бізнесмен чи правник. Головне — залишатися вірним собі і своєму ідеалу. Ідеал — ось що тримає людину в єдності зі світом. Але лише за тієї умови, якщо цей ідеал тримається на принципах етики.

Ліма зустріла мене привітно. Аеропорт вражає величчю, він цілком нагадує європейські, і набагато перевершує Бориспіль. Відповідь на запитання, чому так, проста: аеропорт у

Лімі придбала німецька компанія, яка і надала йому європейської ошатності. Мене зустріли організатори конференції, і ми поїхали до готелю, який розташовувався в історичному центрі міста — районі Мірафлорес (в перекладі — дивись, квіти). Росливість у Лімі вражає, тим більше, що коли в нас в Україні добігає кінця осіннь, у Лімі в цей час добігає кінця весна. Тому природа в Лімі в цей час колоритна, все буяє, все квітне дивовижними кольорами.

На третій день перебування в Перу я мав виступити з доповіддю на самій конференції. Як я вже казав на початку статті, однією з домінуючих тем, представлених на конгресі, була тема пошуку перуанської ідентичності (перуанідаду) в контексті літературних пошуків, які на початку ХХ сторіччя представили перуанські митці. Проблема національної мови в Перу є вкрай важливою й досі. На початку ХХ сторіччя саме мова була наріжним каменем під час численних інтелектуальних дискусій. В Україні проблема функціонування української мови на територіях, які довгий час перебували в колоніальному становищі імперії, і досі актуальна. Як бути в тій ситуації, коли один сегмент України прагне відчуження, духовного забуття, манкурства, не усвідомлюючи, що відчуження від української мови — це тотальна

ні критики дорікали цьому письменнику, що він так часто звертається до обмеженого кола символів, то насправді Борхес часто обігравав ці символи не тому, що він не знає інших, а тому, що ці символи мають архетипну для латиноамериканця природу, вони заглиблені в прадавні шари культури. Університет Сан-Маркос складається з величезної кількості плаців, причому плаці поєднано вузькими переходами, так що ти ніколи не знаєш, куди потрапиш після виходу, хто чекає на тебе в тому місці. В центрі кожного плацу — водограй із дзеркалами. А на підлозі все розмальовано так, паче ти стоїш на шаховій дошці. І вже не відомо, хто керує тобою в це час і хто грається твоїм життям. Виявляється, що ця шахова символіка має правдиво історію! Ці елементи проникли в іспанську латиноамериканську культуру від інків. У такому разі не перестаєш дивуватися: як ці символи, що є чужими для завойовників, здобулися на таку славу!

Але повернімося до виступу. Після доповіді мене попросили прочитати щось із української літератури (це було оговорено ще раніше). Я прочитав уривок із «Причинної» Тараса Шевченка в іспанському перекладі Леоніда Голішмана (2003 року у видавничому домі «Всесвіт» було видано переклад «Кобзаря» іспанською мовою,

який підготував цей аргентинський перекладач). Скажу чесно, навіть не очікував, що Шевченкове слово матиме такий потужний вплив на латиноамериканську аудиторію. Після цього мене запросили прочитати Шевченка наступного дня для студентів найстарішого університету Перу — Сан-Маркоса. Для мене це була велика честь, а ще — величезна відповідальність. А водночас мене взяла і туга, що стільки людей вперше для себе дізналися про першого українського поета — Тараса Шевченка, хоча більшість, із ким мені доводилося говорити про літературу, при згадці про Тараса Григоровича, запитували, чи не є він далеким родичем Андрія Шевченка, якого в Перу люблять і шанують. Прикро, що українське посольство в Перу не дбає про те, щоби українська культура знаходила свій шлях до серця перуанського читача, адже про російську літературу в Перу знають багато, адже в книжкових крамницях можна вільно придбати іспанською і Пушкіна, і Достоевського, і Ахматову. На жаль, української літератури помічено не було...

Конференція добігла кінця, а наступного дня я мав повертатися додому. З якими враженнями? Звичайно, Перу — країна яку неможливо пізнати за 5 днів, але, проте, ця країна залишає в душі слід тепла, який знову і знову тягне в самісіньке серце Латинської Америки.

Дмитро Дроздовський,
МФІ-І "Філологія" НАУКМА
На сайті: www.drozdovskiy.com

автор у будинку письменника Маріо Варгаса Льйоси в Перу

Актуально

З вересня по грудень цього року у межах магістерської програми «Політологія», спеціалізації «Німецькі та Європейські студії», відбувався черговий семінар для студентів бакалаврату «Вступ до німецьких та Європейських студій». Цей семінар проходив вже втретє, тобто виробилися навіть певні традиції, наприклад, перша частина семінару відбувається у Києво-Могилянській академії, а друга – у наших партнерів, в Університеті ім. Фрідріха Шіллера м. Йєна (ФРН).

Цього разу, як і завжди, німецька частина програми семінару була дуже напруженою. Обговорювалися презентації наших студентів бакалаврських програм (були представлені соціологи, економісти, правники й, зрозуміло, політологи). Марія Семикоз представила доповідь на тему «Criticism of (Neo) Realism in Relation to the EU», були обговорені презентації Богдана Кушплера «Thomas Mann and his Term "European Ger-

університету. А після обіду були ще екскурсія по Бундесрату та Бундестагу...

А ще в Йєнському університеті зараз навчаються наші аспірантки Оксана Трегуб та Діана Зубко, які збирають матеріал для своїх дисертацій, присвячених, зрозуміло, Німеччині (в Оксани) та ЄС (у Діани); вони напроцьовують матеріал для майбутнього викладання на спеціалізації «Німецькі та Європейські студії» магістерської програми «Політологія». Між іншим, із жовтня до кінця лютого саме тут, в університеті ім. Фрідріха Шіллера, навчаються наші студенти політологи Костянтин Ромашко, Уляна Родіна, Олександр Заславський, Яна Абакумова, Максим Хлапук, які прослуховують певні курси та пишуть свої дипломні роботи для здобуття ступеню «Master of Politics» Йєнського університету.

Як потрапити на подібний семінар для студентів бакалаврських програм наступного року?

З початку навчального року стежити за оголошеннями, що

Уроки кооперації, або Про те, як сполучити приємне з корисним

many"» та Анні Басової «German (European) Foreign Policy between Continuity and Change». А ввечері був фільм «Democracy for all?».

Відбулася «гостьова» лекція професора Олафа Лайсе «The Political System of the EU», Юліан Романишин презентував тему «The EU as a "Lack of Democracy"», а Катерина Шкапак – «Problems of the New World Order and New Challenges and Threats for the EU».

Незабутньою була екскурсія у місто великих Гюте й Шіллера – Веймар.

Відвідали могилянці й Ерфурт, столицю Тюрінгії – тут відбулося знайомство із «земельним» парламентом – Landtag та зустріч із професором Йоахімом Лінком. І ціла година на пленарному засіданні Тюрингського парламенту. В той же вечір прямо з Ерфурту всі поїхали до Берліна, подивилися вечірню столицю. А вся п'ятниця була присвячена «політичному Берліну». Це й екскурсія по представництву Тюрінгії, й різні презентації та круглі столи, учасниками яких були доктор Штефан Іро з Федерального міністерства закордонних справ, доктор Марценна Гус-Феттер із Європейської комісії, Хейко Паабо, наш старий партнер, а також директор Прометеус-програми Тартуського

вивішуються біля кафедри політології, подати заяву та пройти співбесіду. Між іншим, цього року на десять місць у семінарі претендувало сорок кандидатів. П'ятьох я вже назвав – вони робили свої презентації у Йєні. А ще п'ять (Марія Шагіна, Тетяна Мапюк, Катерина Гладка, Олена Зоріна та Валерія Шведюк) робили презентації в Alma Mater.

Як потрапити на навчання на спеціалізацію Німецькі та Європейські студії магістерської програми «Політологія»?

Дуже просто. Відповідно до правил про вступ до Магістеріуму НаУКМА. Щоправда, тут ще потрібне знання німецької мови середнього рівня. Про цю додаткову вимогу можна дізнатися в офісі 4-224.

Ми щиро вдячні Німецькій службі академічних обмінів (DAAD), за фінансування якої відбувається спільний проект двох університетів – Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Йєнського університету ім. Фрідріха Шіллера (ФРН).

Сергій Кисельов, доцент кафедри політології, керівник магістерської програми «Політологія»

UKMA Library * Book

Політика і мас-медіа

16 грудня 2008 р. в Могилянській школі журналістики відбулася презентація книги Герда Штротмайєра «Політика і мас-медіа», що побачила світ у видавничому домі «Києво-Могилянська академія» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Гете-Інституту.

У книзі Герда Штротмайєра «Політика і мас-медіа» (серія «Бібліотека журналіста») головний фокус дослідження зосереджений на видах ЗМІ та їх значенні для політичної комунікації, що особливо важливо для сучасної політичної кризи в Україні.

Автор детально описує найважливіші політичні функції мас-медіа, завдяки яким вони впливають на владу та пояснює їх на прикладі демократичних суспільств. Цінною знахідкою книги стало висвітлення не тільки відносин між політикою і мас-медіа на різних рівнях, а й характерних особливостей інформаційних та аналітичних журналістських жанрів та їх відмінностей. Особливе місце у виданні посідає розгляд основних видів впливу мас-медіа на аудиторію (вплив на виборчу поведінку, політичні настанови, прийняття виборчих рішень), а також етапи розвитку системи ЗМІ у ФРН, правові норми ФРН у сфері мас-медіа. Крім того, у виданні читач знайде практичний розділ, де висвітлено основні прийоми роботи журналіста і прес-секретаря.

Серія «Бібліотека журналіста» наразі вже налічує 6 книг: Герд Штротмайєр «Політика і мас-медіа», Мітчел Стівенс «Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет»; Річард Крейг «Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ»; Анатолій Яковець «Телевізійна журналістика: теорія і практика»; Рене Дж. Каппон «Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс»; Діана Дуцик «Політична журналістика».

Книжки можна замовити у Видавничому домі "КМА": м/ф 425-60-92, 417-59-56, ph-red@ukma.kiev.ua, phouse@ukma.kiev.ua

Над випуском працювали:
Лариса Сиволожська,
Дмитро Дроздовський,
Юлія Морозюк,
Іван Жежера,
Ганна Трегуб,
Віталіна Сидорук
Світлани
Сергія Російського
Прес-центр НаУКМА,
тел. 425-1536,
press@ukma.kiev.ua
drozdovskiy@ukma.kiev.ua

